

um nœvn

75 ár

Í morgin, sunnudagin tann 4. oktober, fyllir Kristin Holmsund undir Skorðum í Froðba 75 ár.

Kristin er sonur Sofus hjá Andrassi, av Bø í Froðba, og Elisabeth, úr Skopun, sum kom suður at tæna hjá Niels á Kelduni.

Pápin, sum var ein skilamaður á sjónum — bæði til streym og at leggja til miðis — var motorpassari, og sum ungur fór Kristin til sjós saman við honum.

Sum fráleið bleiv Kristin sjálvur motorpassari og var við skipunum Isabellu og Albert hjá T.F. Thomsen.

Eisini róði Kristin út, og tað seinasta, hann var á sjónum, var hann til lands í Grønlandi, har hann hevði lut í báti í Borgshavn.

Mæn heilsan fór at bila og fyri einum 15 árum síðani legðist hann uppi.

Føðingardagin er Kristin Holmsund staddur hjá Lilly og Preben.

Fingist við skúlabørn á Toftum í 40 ár

Hósdagin, tann 1. oktober, hevði skúlastjórin á Toftum, Johan Fr. Lamhauge verið lærari við Tofta skúla í 40 ár. Av hesum árunum hevur hann verið skúlastjóri tey seinastu 12 árin. Og frammanundan var hann fyrstilærari í 15 ár.

Johan Fr. Lamhauge er bóndasonur í Lamba og arbeiðdi sum ungur á garðinum hjá pápanum, Jacob Lamhauge. Men hugurin stóð til bóka og vetur 1934–35 var hann á Foroya Fólkaháskúla. Hetta árið fór hann á læraraskúlan, haðan hann tók prógv try á seinri.

Í try á frá 1938 til 1. oktober í 1941, var

hann vikarur á Strøndum, í Seldarfirði, Gøtu, Skálafirði, við Glyvur og í Lamba. Tann dagin tók hann við sum annarlærari í Tofta skúla og við hendan skúlan hevur hann verið síðani.

Síðan 1960 hevur Johan Fr. Lamhauge verið deknur við Nes kirkju.

Ikki Poul men Peter

Í Sosialinum mikudagin varð sagt, at Poul Alberg Jensen, sum er hálvur føroyingur,

hevði vart doktoraritgerð á universitetinum í Keyptmannahavn um eitt russiskt bókmentarligt evni. Navnið var tíværrí skeivt. Rætta navnið er Peter Alberg Jensen.

Føroyingar í grønlandskari vinnu hava gjørt Føroyum stóra tænaðu

— Áhugin fyrri samvinnu millum Føroyar og Grønland á fiskivinnuøkinum er stóur, sigur Jákup Lindenskov, sum fyrri stuttum var á síni fyrstu Grønlandsferð. Í samrøðu við Sosialin greiðir hann frá nøkrum av teimum trupulleikum og vinnumøguleikum, grønlandska landsstýrið arbeiðir við

— Grønlandsku landsstýrismenninir, eg tosaði við, vóru ógvuliga áhugaðir í at fáa eina samvinnu í lag við føroyingar. Men eg skilti á øllum brøgdum, at teir kunnu ikki samráðast um nakað ítøkiligt, fyrr enn fólkaatkvøðan um EF-limaskapin hevur verið.

Hetta sigur Jákup Lindenskov, sum saman við nýggju øðrum fólkatingslimum fyrri stuttum var í

Grønlandi og setti seg í viðurskipti á staðnum.

Ferðin vardi í eina góða viku. Eftir at hava steðgað í Nuuk (Godthåb) í tveir dagar, gekk ferðin fram við strondini við Beskytteren.

Jákup Lindenskov sigur, at hann tosaði við nógvar — bæði grønlandingar og føroyingar — um samvinnu á fiskivinnuøkinum — á sjógv sum á landi.

— Hesar samrøður søgdu mær so mikið, at føroyingar í grønlandskari vinnu hava gjørt eitt stórt arbeiði fyrri Føroyar, sigur Jákup Lindenskov.

— Ti eri eg ógvuliga spentur upp á samráðingarnar millum føroyingar og grønlandingar. Umboð fyrri grønlandska landsstýrið koma ventandi til Føroyar í november. Grønlandingar finga innbjóðing frá farna landsstýrinum og mær vitandi hevur núsitandi landsstýri endurnýggja hana.

Eldhugaðir og dynamiskir

Landsstýrismenninir, Jákup Lindenskov tosaði við, vóru Moses Olsen og Jonathan Motzfeld, sum um tað mundið luttók á eini ráðstevnu um EF-spurningin.

— Grønlandska heimastýrisskipanin er nýggj. Hvussu gongst hjá landsstýrinum?

— Landsstýrið, har Siu-mut-flokkurin eigur øll umboðini, hevur sjálvandi sínar byrjunartrupulleikar at dragast við, men landsstýrið er mannað av eld-

hugaðum, dynamiskum monnum, sum vita, hvat teir fáast við og hvat teir vilja.

— Nú er torført at sammeta tvey so ólík lond sum Grønland og Føroyar — og tað er ein aðalmunur á støðuni í Grønlandi í dag, nú Grønland hevur fingið heimastýrið, og tá Føroyar finga heimastýrisskipanina — men munurin er sjónligur.

— Og ikki minst tá hugsað verður um fyrisitingina og umstøðurnar hjá henni. Vit hava Tinganes. Í Nuuk er ein fyrisitingarbygningur, sum vit kundu havt, um vit á sinnu tóku við uppskoti um nýggjan fyrisitingarbygning — á somu leið sum Sølmúðstøðin í dag liggur.

Miðsavnan og íbúðartrupulleikar

— Hvørir eru teir stóru trupulleikarnir, landsstýrið hevur at dragast við?

— Grønlandspolitikkurin, sum danska stjórnin legði grundarlag undir í háltýssunum, hevði eina miðsavnan undir sær. Hendan miðsavnan skapti stóran vøkstur í bygðum og býum eftir stuttari tíð. Og í samrøðu við bæði lands- og býarmyndugleikar gekk ein reyður tráður í gjøgnum — íbúðartrupulleikar. Hesar hava vit eisini, men ikki í sama mun.

Arbeiði og veiða

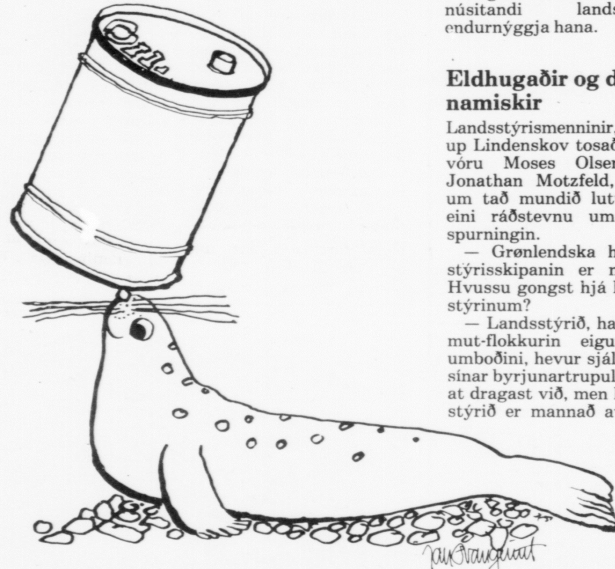
— Er nóg mikið av arbeiði?

— Vit finga at vita, at arbeiðstrupulleikarnir eru ikki smár. Men tað er torført at siga nakað vist um teir. Tað er jú stórum munur í áskoðanini um tann dagliga dagin hjá teimum og okkum. Grønland er størstligið. Náttúran er stórbar. Sumarið er styttri enn hjá okkum og tá býst høvi at veiða. Teir veiða nógva á hásumri. Teir fara á flot — á teimum longu firðunum — við skjóttisglandi, nýmótans jollum. Teir fara í fjøllini eftir reindjórnum. Tá kemur veiðimentaliteturin í teir. Tá verður ikki — kanska — hugsað so nógv um arbeiði. Ringt er hjá mær at siga — um mentaletiturin hevur skyldina.

— Hvørjar vinnumøguleikar leggur landsstýrið dent á?

— Umfram fiskivinnu við flakaframleiðslu hava

Framhald á síðu 3

Eins og í Føroyum verður í Grønlandi roynt at finna alternativar vinnumøguleikar til fiskivinnuna. So seint sum seinast í sjeytiárunum varð mett, at 10.000 grønlandingar finga meira og minni av síni inntøku frá kópaveiðu. Tær komandi ættirnar av grønlandingum fara kanska at arbeiða í oljuvinnu ella í námsvinnu?

Soljóðandi yvirlysing verður hervið send føroysku bløðunum.

Øll tey, ið styðja hana, eru fólk, sum á onkrum sinni hava skrivað í »Varðan«:

YVIRLÝSING

Viðskygni er treyt fyrri øllum mentunarligum virksemini. Hetta viðskygni eyðkendi tíðarritið »Varðan«, tá ið hann fyrri 60 árum síðani av fyrstan tíð kom út millum manna. Ásannandi, at ritstjórn »Varðans« síðani 1977, Gunnar Hoydal og Steinbjørn B. Jacobsen, hava úr hesum sjónarmiði røkt sitt ritstjórnarstarv fyrimyndarliga, so tíðarritið hesi árin hevur í senn verið fjølbroytt, dygdargott og kveikjandi — verður hervið mótmælt, at nývalda nevndin hevur sett ritstjórnina frá uttan nakra grundgeving.

Regin Dahl
Andrea Ártung
Edith í Jákupsstovu
John Davidsen
Olavur Hátun
Thorben Johannesen
Arni Dahl
Petur Reinert
Johanna C. Mørkøre
Carl J. Jensen
Aleks B. Niclassen
Jóannes Dalsgaard
Turið S. Joensen
Amariel Norðoy
Clement Dalsgaard
Jóhan Hendrik W. Poulsen
Birna Patursson
Hogni Djurhuus
Jákup í Skemmuni
Hans David Matras
Johan K. Joensen
Sverri Egholm
Olavur Clementsen
Hanus Andreassen
André Niclasen
Verland Johannesen

Jákup Thorsteinsson
Sigmund Poulsen
Jóan Jakku Guttesen
Sámal Johansen
Jeffrey Henriksen
Johs. A. Næs
Sverri Dahl
Heðin M. Klein
Hans J. Debes
Jóan Pauli Joensen
Jógvan Bærentsen
Martin Næs
Erhard Jacobsen
Kári Petersen
Ingi Joensen
Sigurð Joensen
Tróndur Patursson
Stig G. Rasmussen
Eyðun Johannesen
Fischer Heinesen
Eyðun Winther
Niels á Botni
Jóhan Hejgaard
Poul Andreassen
Ebba Hentze
Guðrið Helmsdal Nielsen
Tóroddur Pólsen

Leon Andreassen
Astrid Joensen
Hans Thomsen
Hanus við Høgadalá
Sverre Djurhuus
Jóhannus á Rógvu Joensen
Finnbogi Isaksen
Egon L. Hansen
Claus Reistrup
Pauli í Sandagerði
Jens Pauli Heinesen
Rói Patursson
Johnny Thomsen
Petur Martin Rasmussen
D. P. Danielsen
Erlundur Patursson
Johannes Enni
Alexander Kristiansen
Hanus T. Bærentsen
Karsten Hoydal
Petur Heinesen
Uli Zachariassen
Anne-Kari Skarðhamar
Arnþjórn R. Thomsen
Janus Kamban
Oskar Hermansen